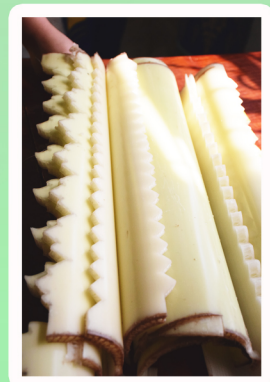

ผลงานทางหยวก

กิจกรรมทางหยวก

ภูมิปัญญาไทย
ในท้องถิ่น
“แทงหยวก”

บ้านเกาะหงษ์
ตำบลตะเคียนเลื่อน
จังหวัดนครสวรรค์

งานสวนพฤกษศาสตร์
กลุ่มบริหารกิจการพิเศษ โรงเรียนสตรีนครสวรรค์
ถนนสวรรค์วิถี จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐
โทร. ๐ - ๕๖๒๒ - ๑๒๐๗ ต่อ ๑๕๓, ๑๕๔
โทรสาร ๐ - ๕๖๒๒ - ๑๒๐๗ ต่อ ๒๐๑

สรรค์สร้างหยวกด้วยลายแทง

เครื่องมือที่ใช้ในการแทงหยวก

มีดแทงหยวกประจำตัวช่าง สามารถซ่อมปลายได้

มีดแทงหยวก และมีดแรลลาย

ส่วนประกอบของการแทงหยวก และลายแทงหยวก

๑. ส่วนหน้ากระดาษ

ลายพื้นหนัง ๒ ชั้น ทึบยังไม่ได้แยกจากกัน

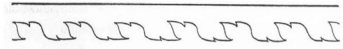
๒. เสา

ลายเสารูปนก

ด้านข้าง๒ด้านเป็นลายนรสิงห์และลายพื้นปลา

ลายนรสิงห์หรือลายแข่งสิงห์

ความเป็นมาของการแทงหยวก บ้านเกาะหงษ์ ตำบลตะเคียนเลื่อน จังหวัดนครสวรรค์

การแทงหยวก เป็นวิชาความรู้ที่ถ่ายทอดกันมาตั้งแต่อดีต ศิลปะการแทงหยวก นิยมนำมาใช้ตกแต่งในงานศพ งานบวช และการแห่เทียน ที่บ้านเกาะหงษ์ มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความชำนาญในการแทงหยวก ๒ ท่าน คือ

๑. นายหุทัย เวชกิจ อายุ ๗๘ ปี ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจาก นายสงวน จันเจริญ

๒. นายปรามothy ทองอ่อน อายุ ๕๗ ปี ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจาก ปู่สังวาล ทองอ่อน ต่อจากนั้นได้นำความรู้การแทงหยวกมาถ่ายทอดให้กับหน่วยงานราชการที่มีความสนใจ เรื่องการแทงหยวก ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ

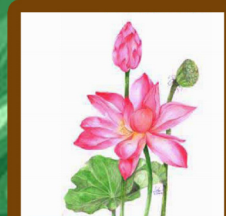
ทางโรงเรียนสตรีนครสวรรค์ สนใจศิลปะการแทงหยวก จึงนำนักเรียนเข้าศึกษาศิลปะนี้ โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการฝึกปฏิบัติกับท่านผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๒ ท่าน เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะการแทงหยวก ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ สืบต่อไป...

ความสำคัญ และความเป็นมาของ งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนสตรีนครสวรรค์

โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ได้รับการตอบรับเป็นสมาชิกจาก โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๘ รหัสสมาชิก ๗-๖๐๐๐๐-๐๐๑

โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแนวทางของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้กำหนดไว้ โดยเสริมสร้างความรู้และ ทักษะให้กับผู้เรียน จัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบาย ทั้งด้านการบริหารงาน และนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบูรณาการ ๘ กลุ่มสาระกับ ๑ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมแนะแนว

การจัดแสดงนิทรรศการ

ภาพกิจกรรม

วัดเกาะหงษ์ ตำบลตะเคียนเลื่อน
จังหวัดนครสวรรค์

เหยียบขี้เถ้า YEAB CHA

ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น
“เหยียบขี้เถ้า”
บ้านเกาะหงษ์ จังหวัดนครสวรรค์

โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ ได้บูรณาการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ลงในรายวิชา IS โดยนำนักเรียนสำรวจข้อมูล หมู่ที่ 1 - 12 ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จากการทำใบงาน 9 ใบงาน

วัตถุดิบการเหยียบฉ่ำ

ความเป็นมาของการเหยียบฉ่ำ วัดเกาะหงษ์ ตำบลตะเคียนเลื่อน

ความสำคัญ และความเป็นมา ของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ส่วนประกอบสมุนไพรเหยียบฉ่ำ

๑. หัวไพล

๓. ผิวมะกรูด

๒. การบูร

๔. น้ำมันสมุนไพร

ส่วนประกอบน้ำมันสมุนไพร

๑. น้ำมันมะพร้าว

๒. ผิวมะนาว

๓. การบูร

๔. ผิวมะขี้

๕. ตะไคร้หอม

การรักษาโรคด้วยวิธี " เหยียบฉ่ำ " โดยหมอจะนำเท้าจุ่มน้ำมันสมุนไพร แล้วนำไปเหยียบแผ่นเหล็กที่กำลังเผาไฟจนร้อนจัด ขณะเหยียบเหล็กจะเกิดเปลวไฟลุกท่วมเท้า เสียงดัง " ฉ่ำ " จากนั้นก็นำมาเหยียบให้ผู้ป่วยบริเวณที่มีการเจ็บป่วย ซึ่งนับว่าเป็นการรักษาโรคแบบโบราณที่มีความอัศจรรย์มาก ตามตำนานกล่าวว่าสืบทอดกันมากกว่าร้อยปี

เดิมทีนั้นการเหยียบฉ่ำของวัดพระพรางค์เหลือง อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์ โดย หลวงพ่อเงิน ถือว่าเป็นสำนักที่มีชื่อเสียงมาก ถึงขนาดที่ว่า รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสต้น ดูการเหยียบฉ่ำ ที่วัดพระพรางค์เหลือง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ หลังจากนั้นมาก็ไม่มีพระเกจิอาจารย์รูปใดสืบทอดวิชาอาคมนี้ ในที่สุดการเหยียบฉ่ำก็สูญไปจากวัดท่าพระพรางค์เหลือง แต่วิชานี้ไม่ได้สูญหายไปเสียเลยทีเดียว เพราะมีผู้รับการสืบทอดโดย หลวงพ่ออินทร์ อดีตเจ้าอาวาสวัดเกาะหงษ์ ซึ่งเรียนวิชาจาก หลวงพ่อกัน สหธรรมมิกของหลวงพ่อเงิน วัดพระพรางค์เหลือง จากนั้นก็ถ่ายทอดมาถึง หลวงพ่อบุญชู ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดเกาะหงษ์ ส่วนพุทธาคมรักษาโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต ปวดเมื่อยตามแขนขา หรือตามร่างกาย เป็นต้น

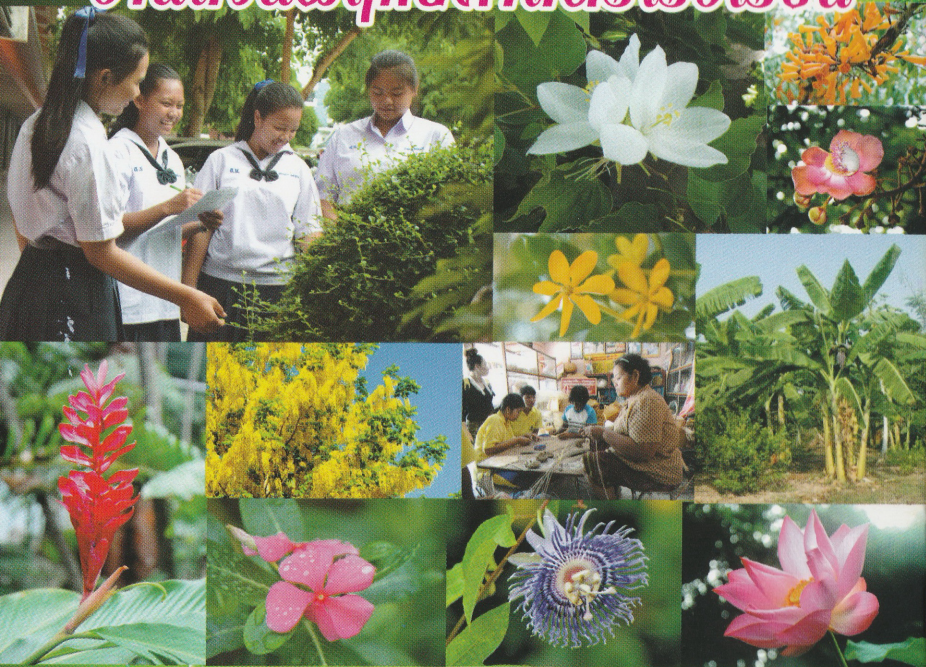
โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ได้รับการตอบรับเป็นสมาชิกจากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๘ รหัสสมาชิก ๗-๖๐๐๐๐-๐๐๑ โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และแนวทางของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้กำหนดไว้ โดยเสริมสร้างความรู้และ ทักษะให้กับผู้เรียน จัดการเรียนการสอนโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบาย ทั้งด้านการบริหารงาน และนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบูรณาการ ๘ กลุ่มสาระกับ ๑ กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมแนะแนว

งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

โรงเรียนสตรีนครสวรรค์

อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
Satri Nakhonsawan Botanical Garden

โรงเรียนสตรีนครสวรรค์ได้รับการตอบรับเป็นสมาชิกจากโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เมื่อปีการศึกษา ๒๕๓๘ รหัสสมาชิก ๗-๖๐๐๐๐-๐๐๑
โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และแนวทางของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้กำหนดไว้ โดยเสริมสร้างความรู้และทักษะให้กับผู้เรียน จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบาย ทั้งด้านการบริหารงาน และนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบูรณาการ ๘ กลุ่มสาระ กับ ๑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมแนะแนว

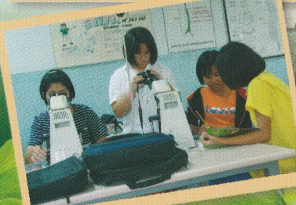
“รู้ลักษณะ รู้ชื่อ รู้จัก”

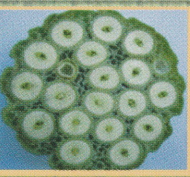
“รู้การวิเคราะห์ เห็นความต่าง รู้ความหลากหลาย”

“นำองค์ความรู้ ที่เป็นวิชาการ เผยแพร่ให้เกิดองค์ความรู้ใหม่”

“รู้การเปลี่ยนแปลง รู้ความแตกต่าง รู้ชีวิต”

“คลุกคลี เห็นคุณ สุนทรีย์”

“รู้สาระ รู้สรุป รู้สื่อ”

“รู้ศักยภาพ รู้จินตนาการ รู้ประโยชน์”

“รู้ฐานไทย รู้พัฒนา บนฐานงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

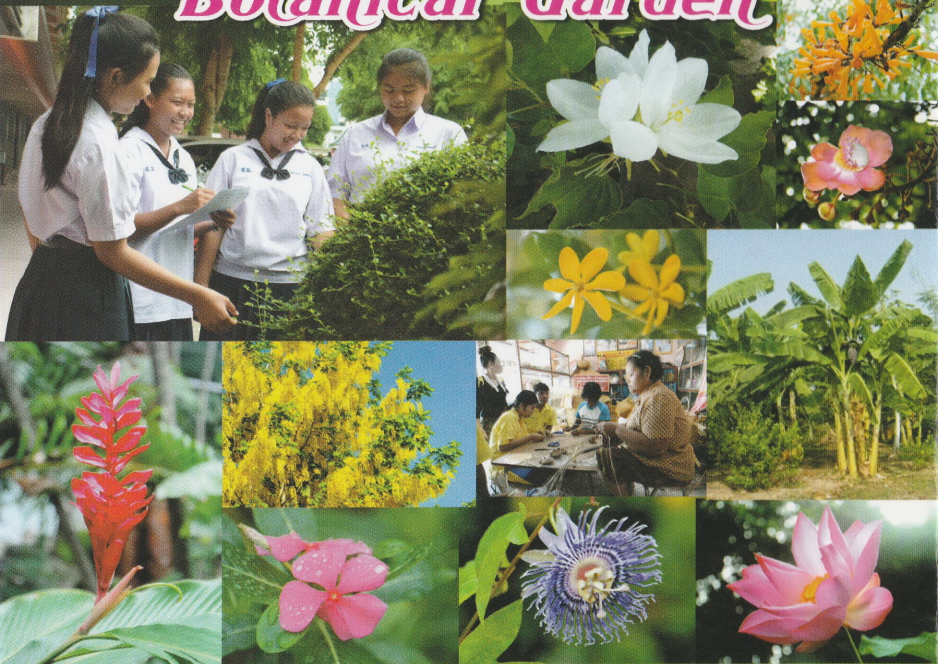
เกียรติบัตร และบัตรการรับรอง คุณภาพ

- พุทธศักราช ๒๕๔๓ โรงเรียนได้รับพระราชทานป้ายสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สอนงพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- พุทธศักราช ๒๕๔๖ โรงเรียนได้รับพระราชทานเกียรติบัตรสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ชั้นที่ ๑ “เกียรติบัตรแห่งความมุ่งมั่น อนุรักษ์สรรพสิ่ง สรรพชีวิต ด้วย ใจพจน์แห่งจิตสำนึกของเยาวชน”
- พุทธศักราช ๒๕๕๔ โรงเรียนได้รับพระราชทาน เกียรติบัตรสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ชั้นที่ ๒ “เกียรติบัตรแห่งการเข้าสู่สถานภาพ สถานศึกษาอบรม สังกสอนเบ็ดเสร็จบนฐานงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

Satri Nakhonsawan Botanical Garden

Satri Nakhonsawan School
Amphur Muang Nakhonsawan

Satri Nakhonsawan School has been accepted as a member of the Project of Genetics under Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhon Patronage since 2538 B.E. (Member Code : 7-6000-001)

The school organizes the activities as Project of Genetics which is directed by boosting up knowledge and skills for students, teaching management by adopting the philosophy of economic sufficiency.

The school implements them by integrating with 8 different departments and 1 student development activity department.

“Knowing taxonomy and names”

“Spending time with it, knowing the benefits and aesthetes”

“Knowing correlation, bonding and balancing”

“Knowing potential, imagination and benefits”

“Analyzing and knowing diversity”

“Knowing Thai and develop for botanical garden”

“Knowing details, how to conclude and how to communicate”

“Sharing new knowledge”

Certificate and Quality Award

“Knowing changes, differences and life”

Satri Nakhonsawan School has been granted a royal certificate that approves the works of botanical garden at Satri Nakhonsawan School

In 2543 B.E., Satri Nakhonsawan School was granted a royal placard for observing the princess's mention of preserving the diversity of the plants.

In 2546 B.E., Satri Nakhonsawan School was granted a royal certificate of botanical garden (Tier 1) - The certificate of determination, living things preservation by the conscience of the youth.

In 2554 B.E., Satri Nakhonsawan School was granted a royal certificate of botanical garden (Tier 2) - The certificate of the school with integrated teaching for botanical garden.

